

16. කුකකුටො

සොළසමො පායො

මනුසානං පකඛීසු කුකකුටො උපකාරකො. තසමා බහවො මනුසා කුකකුටො පොසෙති. තෙ ධකුකුකණාදීනි භුකුජනති. දිවා භාගෙ ගෙහසස අවිදුරෙ ඉතො විතො ආභිණ්ඩනති. සුරියෙ අත්ථං ගච්ඡන්තෙ තෙ නිවාසං ආගච්ඡති. රතනියං රුකෙබ්බු වා පකුජරෙසු වා සයනති. තෙ සබ්බෙසං ජනානං පඨමතරං පබුජකිත්වා රචනති. තෙන සද්දෙන මනුසා පබුජකිත්ති. කාලං මකුකුස පාතො'ව සකෙ සකෙ කමෙම නියුජ්ජනති. කුකකුටසස සිරසි චුළා වතතතෙ. න තථා කුකකුටියා සිරසි. තතො කුකකුටියා අධිකතරං කුකකුටො සොභතෙ.

කුකකුටියා අණෙඛිභී සාබකා උපපජ්ජනති. කුකකුටපොතකා කුකකුටියා සද්ධිං සකුචරනති. අපි නු තථං ඉච්ඡසි කුකකුටො පොසෙතුං ?

(පාලි රචනා 1 පණ්ඩිත බද්දේගම විමලවංස අනුනාහිමි)

වචන මාලාව

1. කුකකුටො - කුකුළා	9. පඤ්ජරෙසු - කුඩුවල
2. උපකාරකො - උදව්කරුවා	10. රචති - නාද කරයි
3. තසමා - ඒ නිසා	11. මඤ්ඤය - දැන
4. පොසෙති - පෝෂණය කරයි	12. සකෙ සකෙ - තම තමන්ගේ
5. ධඤ්ඤකණාදීති - ධාන්‍ය කැබලි	13. නියුජ්ජනති - යෙදෙත්
6. අවිදුරෙ - නුදුරෙහි	14. සිරසි - හිසේ
7. ඉතො විතො - ඔබ මොබ	15. චූළා - කරමලය (කුඩුම්බිය)
8. ආහිණධනති - ඇවිදිති	16. සාබකා - පැටවු

සත්‍යම් විභක්තිය

ඉහත ඡේදයේ ඉරි ඇඳි වාක්‍ය දෙස නැවත බලන්න.

- තෙ රුකෙසු වා පඤ්ජරෙසු වා සයනති.
(ඔවුහු ගස්වල හෝ කුඩුවල නිදාගනිති.)
- ඔවුන්ට නිදා ගැනීමට උපකාර වූ ස්ථාන කියවෙන පද තබා ඇත්තේ සත්‍යම් විභක්තියෙනි.
- ගස හා කුඩුව කුකුළාට නිදා ගැනීමට ආධාර වී ඇත.

- ගෙහි, කෙරෙහි, වල, මත ආදී ආධාර බවක් කියවෙන විට ඒ පදය සත්‍යම විභක්තියෙන් තබනු ලැබේ.

සත්‍යම විභක්තිය යෙදී ඇති මේ වගන්ති බලන්න.

- මනනිනො ගාමෙසු වරනති - මන්ත්‍රීවරු ගම්වල ඇවිදිති.
- හියො අහං ගිරිසු පකඛිනො අපසසිං - ඊයේ මම කඳුවල පසින් දුටුවෙමි.
- මවජා උදධිසු ජීවනති - මාළුවෝ මුහුදුවල ජීවත් වෙති.
- මුනසො සෙට්ඨිනො පාසාදෙ දානං භුඤ්ජිංසු - මුනිවරු සිටුවරයාගේ ප්‍රාසාදයේ දන් වැළඳුහ.
- දීපියො අටවිසු මිගෙ මාරෙනති - දිවියෝ කැලෑවල මුවන් මරති.

සත්‍යම විභක්තියේ නාමපද වර්තමාන අයුරු බලන්න.

සත්‍යම විභක්තිය		
නාමය	ඒකවචන	බහුවචන
බුදධ	බුදෙධ, බුදධමහි, බුදධසමිං	බුදෙධසු
අගහි	අගහිමහි, අගහිසමිං	අගහිසු
දණ්ඨි	දණ්ඨිනි, දණ්ඨිමහි, දණ්ඨිසමිං	දණ්ඨිසු
හිකඛු	හිකඛුමහි, හිකඛුසමිං	හිකඛුසු, හිකඛුසු
කඤ්ඤ	කඤ්ඤයං, කඤ්ඤය	කඤ්ඤසු
නදී	නජ්ජං, නදියං, නදියා	නදීසු
විතත	විතතෙ, විතතමහි, විතතසමිං	විතතසු

සබ්බ	සබ්බමහි, සබ්බසමිං	සබ්බෙසු
ඉම	අමහි, අසමිං, ඉමමහි, ඉමසමිං	එසු, ඉමෙසු

අභ්‍යාසය 16 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. අයං කුකකුටො ගාමෙ ජීවති.
2. කං ඉමිනා අගහිනා ගෙහෙසු පදීපානි ජාලෙසි.
3. ඉමසමිං නගරෙ පණණසාලං නඤී.
4. හඤ්චො ගෙහෙසු න වසිසසනති.
5. සාරථිනො අසෙස රථෙසු ඛන්ධිංසු.

2. පාලියට නගන්න.

1. මේ පන්සලේ හික්කුහු වාසය කරති.
2. වඳුරෝ ගස්වල ජීවත් වන්නාහ.
3. සාගරවල මැණික් ඇත.
4. නැව ගංගාවල ගමන් නොකරයි.
5. තෝ මේ කඩු රථවල තබති.

3. ඔබ දන්නා නාම පහක් යොදා ගෙන සත්තමී විභක්තෘන්ත පදය ඇතුළත් වන සේ වගන්ති පහක් නිර්මාණය කරන්න.

4. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

5. අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, උකාරාන්ත ආදී ඔබ මෙතෙක් උගත් සියලු ශබ්දවල වෙනස්කම් හොඳින් බලා නැවත කියවා පුහුණු වන්න.

මෙම ශබ්දය වාවෝද්ග්‍රහණය කරන්න

අකාරාන්ත පුලිඛන “ඉම” ශබ්දය (මේ, මොහු, මෙතෙම)		
විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	අයං	ඉමෙ
ආලපන	---	---
දුතියා	ඉමං	ඉමෙ
තතියා	අනෙන, ඉමිනා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
කරණ	අනෙන, ඉමිනා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
චතුර්ථී	අසස, ඉමසස	එසං, එසානං, ඉමෙසං, ඉමෙසානං
පඤ්චමී	අමහා, අසමා, ඉමමහා, ඉමසමා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
ෂට්ඨී	අසස, ඉමසස	එසං, එසානං, ඉමෙසං, ඉමෙසානං
සත්තමී	අමහි, අසමිං, ඉමමහි, ඉමසමිං	එසු, ඉමෙසු